

УДК 636.2.034.082

ВПЛИВ МАТЕРІВ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ ДОЧОК ЧОРНО-РЯБОЇ ПОРОДИ ЗАРУБІЖНОЇ СЕЛЕКЦІЇ

Н. М. Кузів, к. с.-г. н., н. с., Є. І. Федорович, д. с.-г. н., професор, М. І. Кузів, к. с.-г. н., п. н. с.
kuzivnatali@ukr.net

Інститут біології тварин НААН, м. Львів, Україна

Генотипова різноманітність тварин у межах породи та окремих стад зумовлює можливість селекції тварин у напрямі покращення тих чи інших ознак молочної продуктивності. Удосконалення порід залежить від племінної цінності особин, яких використовують для одержання наступного покоління. Доведено, що ефективність селекції молочної худоби значною мірою залежить від результативності відбору і підбору у попередніх поколіннях тварин.

Дослідження проведені в племрепродукторі «Правда» Бродівського р-ну Львівської обл. на чорно-рябих коровах голландської, західно- та східнонімецької селекції.

Встановлено, що на рівень молочної продуктивності дочок впливають їхні матері. При надоях матерів за кращу лактацію до 4500 кг корови голландської селекції переважали матерів за надоем та кількістю молочного жиру, при вищій продуктивності матерів — поступалися їм. Нащадки західнонімецької селекції переважали матерів за вищеназваними показниками, якщо надої матерів за кращу лактацію становили до 5001 кг та 5501–6000 кг, і поступалися їм за продуктивності матерів 5001–5500 кг та 6001 кг і більше. При надоях матерів за кращу лактацію до 5501 кг корови східнонімецької селекції переважали матерів за надоем та кількістю молочного жиру, при вищій продуктивності матерів — поступалися їм.

Між молочною продуктивністю матерів і дочок виявлені різнонаправлені зв'язки ($r = -0,107-0,392$).

Коефіцієнти успадкованості надою, вмісту жиру в молоці та кількості молочного жиру по шляху «мати-дочка» у тварин голландської селекції, залежно від лактації, становили 0,35–0,45; 0,08–0,37 та 0,45–0,61, західнонімецької — 0,58–0,66; 0,09–0,50 та 0,64–0,78 і східнонімецької — –0,09–0,49; 0,33–0,58 та –0,01–0,51 відповідно. Сила впливу надою матерів голландської селекції на надій дочок, залежно від лактації, становила 28,14–30,03, на вміст жиру в молоці дочок — 15,87–18,44 і на кількість молочного жиру — 24,66–26,43 %, західнонімецької селекції — 30,55–32,02; 23,14–27,11 та 27,55–30,09 % відповідно і східнонімецької селекції — 31,99–34,06; 17,11–19,65 та 24,88–31,47 % відповідно. Сила впливу вмісту жиру в молоці матерів на цей показник у дочок голландської селекції становила 6,99–8,77; 14,33–16,15 та 8,14–9,53 %, західнонімецької селекції — 7,14–7,95; 14,99–16,13 та 8,43–9,01 % і східнонімецької селекції — 6,55–7,14; 14,13–15,03 та 8,44–9,63 % відповідно.

Отже, на молочну продуктивність корів впливають їхні матері. Коефіцієнт успадкованості надою, залежно від селекції і лактації, становив –0,09–0,66, вмісту жиру в молоці — 0,08–0,58 та кількості молочного жиру — –0,01–0,78. Сила впливу надою матерів на надій дочок, залежно від селекції і лактації, становила 28,14–34,06 %, на вміст жиру в молоці — 15,87–27,11 % і на кількість молочного жиру — 24,66–31,47 %.